

अन्वारम्भणीयाग्रविष्णव एकादशकपालः सरस्वत्यै चरुः सरस्वते द्वादशक-
पालो दर्शपूर्णमासारम्भे ॥ २२ ॥ दर्शपूर्णमासारम्भे प्रथमप्रयोगे अन्वारम्भ-
णीया इष्टिर्भवति उद्धरणादिकर्मापवर्गात्ता । चरुशब्देनानवस्त्रावितोऽन्तवृष्मपक्व
ईषदग्धव्रीहितण्डुलसिद्ध १) ओदन उच्यते . स्थाली तु तत्सम्बन्धाल्लक्ष्यते स-
लेपं चरुमित्यादौ (७.५.१७) . चरुलक्षणं हन्द्ोगपरिशिष्टे (कर्मप्रदीप° २.५.१३)
स्वशाखोक्तश्च सुस्विन्नो ह्यदग्धोऽकठिनः शुभः न चातिशिथिलः पाच्यो न
चरुश्चारसस्तथेति . स्थालीलक्षणमपि तत्रैवोक्तम् (२.५.१२) तिर्यगूर्ध्वं समिन्मा-
त्रा दृढानातिवृद्धन्मुखी मृन्मथ्यौदुम्बरी वापि चरुस्थाली प्रशस्यते . तथा मेक्ष-
णेन चरोरवदानं कार्यम् लक्षणमपि तत्रैवोक्तम् (२.५.१४) इध्मजातीयमिध्मार्ध-
प्रमाणं मेक्षणं भवेत् वृत्तं चाङ्गुष्ठपृथग्रमवदानक्रियाक्षममिति । इयं चा-
धानानन्तरं प्रथमपौर्णमास्यां मातृश्राद्धानन्तरं पूर्वाह्ण एव सग्यो भवति . द्वादश-
रात्राग्रिधारणमध्ये चेत्यौर्णमासी भवति तदा तेष्वेव धृतेष्वग्निषु अन्वारम्भणीया
पौर्णमासेष्टिश्च कार्या अन्यथा पृथक्पृथगुद्धृत्य । आरम्भ इत्युक्तत्वात् २) प्रथमप्र-
योग एवान्वारम्भणीया शाखान्तरात् . इयं च दर्शपूर्णमासविकारेषु सर्वेष्वपि
प्रथमारम्भे भवति . तत्र नित्यानामारम्भे सकृत् काम्यानां चारम्भे पुनः कार्या
सोमसौत्रामणीवर्जम् . तथा चोक्तम् नित्यानां सकृदारम्भे काम्यानां च पु-
नः-पुनः सोमसौत्रामणीवर्जमन्वारम्भः प्रशस्यत इति ।

पष्ठौही दक्षिणा मिथुनौ वा ॥ २३ ॥ अस्यामन्वारम्भणीयायाम् . पष्ठौ-
ही बालगर्भिणीत्यमरः (२.१.६१) बालैव या गर्भिणी सा पष्ठौही ३) । मिथुनौ
मिथुनार्हौ गावौ स्त्रीपुरुषद्वयौ . ननु मिथुनशब्दे[न] स्त्री[पुं]युग्ममुच्यते द्विव-
चने ४) तु द्वे स्त्रीपुंयुग्मे कुतो न भवतः . उच्यते . मिथुनौ ते गावौ तिस्रस्ते
ऽन्या इत्यत्र (३.३.३.४) निश्चितम् ५)

१) ? °वितरन्तरोष्मपक्वाविषदश्चव्रीहि° २) दर्शपूर्णमासारम्भ इति श्रुतत्वात्प्रथमप्रयो-
ग एव भवति . एवं हि श्रूयते दर्श°सावारप्स्यमाणोऽन्वारम्भणीयया यजेतेति . आर-
म्भस्य च विद्यमानवादिकारेऽपि प्रवृत्तिः यथा आग्रयणेष्ट्यां चातुर्मास्येषु चारम्भस्य एकवा-
त्सकृदेव भवति क्षामवत्यादिषु वारम्भभेदात्पुनः-पुनः प्रयोगः Karka. ३) पृष्ठेन (!)
या वृषभं वोढुं समर्था सा पष्ठौही Mahād. and Karka. ४) ? °वचनं २. ५) मिथु-